

СИЛАБУС

з навчальної практики «Краєзнавчо-туристична діяльність»
на отримання ступеню вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю
242«Туризм»

Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка

Обсяг курсу – 6 кредитів (ECTS): 180 годин.

Викладач курсу – Бондар Наталя Олександрівна к.іст.н., доцент ЗВО кафедри
ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін
(<http://new.khntusg.com.ua/staff/bondar-natalja-oleksandrivna>)

ОПИС КУРСУ

Пререквізити (базові знання необхідні для успішного опанування компетентностями). Базові знання з дисциплін: «Історія української державності», «Історія туризму», «Країнознавство», «Географія туризму», «Музеезнавство, екскурсознавство, охорона пам'яток».

Постреквізити. Продовжують вивчення даного предмету наступні дисципліни: «Краєзнавчо-туристична діяльність», «Всесвітня спадщина ЮНЕСКО», «Правове регулювання туристичної діяльності», «Етнографія», «Культурна спадщина України», «Заповідна справа», «Релігієзнавство, релігійний туризм та паломництво», «Спеціалізований туризм».

Коротка анотація навчальної практики (загальна характеристика, особливості, переваги).

Під час навчальної практики передбачається опрацювання тем, які розкривають туристичний потенціал Харкова, визначити напрямки та тематику екскурсійної діяльності в Харкові. Акцентувати увагу на ознайомленні та вивченні малодосліджених питань історії Харківщини, цікавих саме для туристичної сфери. Передбачається, що в результаті навчальної практики студенти мають навчитися застосовувати теоретичні знання на практиці, оволодіти основними навичками підготовки екскурсії навчально-пізнавального характеру.

Проходження навчальної практики дає можливість здобувачу вищої освіти:

знати:

- історію розвитку краєзнавчого руху на Харківщині;
- основні краєзнавчі туристичні ресурси Харкова та їх типологію;
- порядок формування туристичних маршрутів з історичної тематики;
- основні етапи розвитку транспортної інфраструктури та її роль в розвитку краєзнавства на Харківщині.

вміти:

- виявляти та оцінювати місцевий туристичний потенціал;
- просувати на ринок місцевий турпродукт;
- пізнавати та зберігати самобутність рідного краю;
- використовувати краєзнавчі ресурси краю для організації та здійснення туристично-рекреаційної діяльності;
- розробляти краєзнавчо-туристичні маршрути;
- розробляти екскурсії з історико-культурної тематики;

- аналізувати основні етапи становлення та напрямки туристичної галузі на Харківщині;
- розкривати основні тенденції розвитку туристичної індустрії в Харківській області;
- належним чином оформлювати зібраний матеріал по темі дослідження;
- презентувати підсумки своєї роботи, результати дослідження.

Мета та основні завдання навчальної практики.

Мета навчальної практики «Краєзнавчо-туристична діяльність» полягає у вивченні туристичних ресурсів Харківщини, формуванні у студентів системи знань про складові туристично-рекреаційного потенціалу Харкова, про пам'ятки природи, історії, культури, природні рекреаційні ресурси (курорти), ступінь їх освоєння і характер експлуатації, музеї, об'єкти релігійного, подієвого та ділового туризму, а також різноманітні аспекти розвитку туристичного руху в Харківському регіоні, що в свою чергу сприятиме у студентів формуванню і просуванню на національний ринок місцевого туристичного продукту.

Предметом вивчення є туристично-рекреаційний потенціал Харківщини та особливості розвитку туристичного руху в Харкові.

Основними **завданнями**, що мають бути вирішені в процесі викладання курсу, є:

- отримання досвіду роботи з архівними та літературними джерелами по темі індивідуального завдання;
- розкриття витоків туризму в історії Харкова;
- дослідити історію появи в Харкові об'єктів, цікавих для сучасної туристичної галузі;
- набуття студентами професійних умінь і навичок для формування туристичних маршрутів з історичної тематики;
- отримання навичок з організації екскурсійної діяльності;
- набуття досвіду публічних виступів.

Компетентність, що забезпечує. Проходження навчальної практики забезпечує формування у фахівців компетентностей використання базових знань з історичних, культурних, географічних, краєзнавчих, етнографічних складових розвитку Харківщини в туристичній діяльності, а також формування здатностей:

- діяти соціально відповідально та свідомо;
- критично мислити, аналізувати і синтезувати;
- прагнення до збереження навколишнього середовища;
- пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- працювати в міжнародному контексті;
- виявляти, ставити і вирішувати проблеми;
- міжособистісної взаємодії;
- працювати в команді та автономно;
- знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності;
- застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій;
- аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління;
- розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів;

– розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного);

– розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту;

– діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства.

Результати практики. За результатами проходження практики здобувачі вищої освіти можуть знати, розуміти, використовувати на практиці базові поняття з краєзнавчо-туристичної діяльності, систематизації туристичних ресурсів Харківщини, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території, розробляти, просувати та реалізовувати туристичний продукт, пізнавати та зберігати самобутність рідного краю, знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, природоохоронного законодавства, заповідної справи тощо.

Структура навчальної практики

Практика проводиться в декілька етапів:

Перший етап - ознайомлювальний - формування малих груп (команд) студентів для виконання завдання практики, ознайомлення з програмою практики, темами завдань, вимогами щодо написання та оформлення роботи (екскурсійного матеріалу). Надання рекомендацій стосовно збору інформації по темі екскурсії, роботи з архівними джерелами, науковою літературою. Ознайомлення зі структурою екскурсійного матеріалу: контрольного тексту екскурсії, портфелю екскурсовода, планом-схемою маршруту екскурсії. Розподіл завдань всередині малої групи (команди). Визначення мети, завдань екскурсії та об'єктів екскурсії.

Другий етап - основний- вивчення джерел та літератури з теми екскурсії. Робота з архівами та знайомство з експозиціями та фондами музеїв по темі екскурсії. Складання контрольного тексту екскурсії відповідно до методичних рекомендацій щодо структури екскурсійної роботи. Комплектування “портфелю екскурсовода”. Складання схеми (карти) маршруту.

Третій етап - уточнюючий - консультування керівника практики стосовно зібраного матеріалу. Коригування змісту екскурсії, надання рекомендацій щодо структури, тексту, фото-матеріалів, плану маршрута екскурсії, підготовки презентації для захисту екскурсійної роботи. Попередній вихід на екскурсійний маршрут.

Четвертий етап - підсумковий - відповідно до рекомендацій керівника практики, наданих під час обговорення попереднього тексту екскурсії, а також під час відвідування об'єктів екскурсії, команди готують остаточний варіант матеріалів, які треба представити для захисту в роздрукованому вигляді (всі матеріали подаються в одному екземплярі від групи):

1. Контрольний текст екскурсії, складений за планом та відповідною формою;
2. “Портфель екскурсовода”;
3. Схема “карта” маршрута;
4. Таблиця з розподілом завдань між членами команди;
5. Щоденник практики (заповнений кожним студентом окремо, відповідно до завдань, які він виконував в команді);
6. Звіт про практику (заповнений кожним студентом окремо, відповідно до завдань, які він виконував в команді).

Захист практичної роботи (екскурсії) відбуватиметься у вигляді презентації.

Проходження навчальної практики повинно відповідати календарному плану навчальної практики «Краєзнавчо-туристична діяльність» (Таблиця 1)

Календарний план навчальної практики «Краєзнавчо-туристична діяльність»

Етапи	Зміст	Термін виконання
1. Ознайомлювальний	Збори, інструктаж з правил безпеки, формування малих груп (команд) для виконання завдання практики, розподіл завдань.	*
2. Основний	Збір джерел та літератури з теми екскурсії. Вивчення джерел та літератури з теми екскурсії. Робота з архівами та знайомство з експозиціями та фондами музеїв по темі екскурсії. Складання контрольного тексту екскурсії. Комплектування “портфелю екскурсовода”. Складання схеми (карти) маршруту.	*
3. Уточнюючий	Консультації керівника практики стосовно зібраного матеріалу. Попередній вихід на екскурсійний маршрут.	*
4. Підсумковий	Підготовка до захисту командних завдань з практики відповідно до вимог навчальної практики (презентація) Захист (презентація) підсумкової роботи з наданням керівникові практики матеріалів в роздрукованому вигляді. Виставлення оцінки керівником практики за підсумками роботи студентів-практикантів.	*

* Терміни виконання завдань визначає керівник практики від ЗВО

Політика курсу – жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу.

Система оцінювання – оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

Інформаційні ресурси

Верховна Рада України // www.rada.gov.ua.

Офіційний сайт Міністерства культури і туризму України // www.mincult.kmu.gov.ua.

Державна служба туризму і курортів Міністерства культури і туризму України // www.tourism.gov.ua.

Нормативні акти України // www.nau.kiev.ua.

Все о туризме. Туристская библиотека // www.tourlib.net.

Інформаційний розділ Всесвітньої Туристської Організації // www.world-tourism.org.

Каталог туристских сайтов // www.tourlib.columb.net.

Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>

Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>

Бібліотека ХНТУСГ. URL: <https://library.khntusg.com.ua/>